

'Ik zou wel kathedralen willen bouwen'

Architect Liesbeth van der Pol gelooft niet in de gulden middenweg: 'Een architect moet zoeken naar uitersten.' Haar recente werk bewijst die stelling.

Tijdens mijn studie werd ik geconfronteerd met verschillende architectuurstromingen: het classicisme van Aldo Rossi, Rem Koolhaas die opkwam, de invloed van Aldo van Eyk en van Hertzberger. Ik ben van de ene rijdende trein naar de andere gesprongen, door overal wat van mee te pikken. Het heeft me aan het eind van mijn studie achtergelaten met meer vragen dan antwoorden. Dat heb ik sindsdien altijd gekoesterd.'

Aldus architect Liesbeth van der Pol (Amsterdam, 1959), die in 1988 afstudeerde in Delft en nu met Herman Zeinstra de leiding voert over het uit 35 personen bestaande architectenbureau Atelier Zeinstra van der Pol.

'Als je creatief wilt zijn, moet je alles wat je denkt dat je al weet, wat je als waarheid aanneemt, terzijde schuiven. Daardoor geef je een ongemaniëerde en ongegeneerde gedachte de kans, je geeft je twijfels de kans. Vanuit die twijfel - niet precies weten wat het moet worden - kun je veel makkelijker nieuwe wegen bewandelen, je bent opener en onbevangener dan wanneer je één stijl aanhangt. Als architect moet je afdalen in wat er moet gebeuren en waar het moet gebeuren.'

In het project Rooie Donders in Almere is dat duidelijk te zien. 'Ik probeerde me voor te stellen hoe het is als je daar gaat wonen: dan wil je niet zomaar een huis, maar een gebouw

Liesbeth van der Pol.

'Titanium slijt niet en is bovendien bloed- en bloedmooi. De ideale combinatie van nut en emotie'

Het depot van het Scheepvaartmuseum kreeg een intrigerende gesloten façade.

dat die plek aankan. Als architect moet je begrijpen wat het is om aan de rand van Almere te wonen. Het moet geen huisjeszee worden. Almere ligt in een polder, waardoor het een aantal unieke mogelijkheden biedt, zoals een waanzinnige lap vers groen en verse snelwegen. Ik wilde een gebouw maken dat toont wat Almere had kunnen zijn: een stad aan de rand van de snelweg in de polder. De gebouwen moesten een soort silo's worden, graanschuren waarin je kunt wonen.' Het siloprincipe is letterlijk toegepast. 'Graanschuren staan pontificaal, trots, groot en sterk in het open landschap. De detaillering van dit gebouw is gerelateerd aan de graansilo's die je in Frankrijk en Amerika in het open veld ziet staan. Ik vond het passend ze van staal te maken en een ruige detaillering te geven, omdat ze industrieel ogen. Juist dat uiterlijk roept een ander soort affiniteit op dan wanneer het zomaar een woongebouw zou zijn. Ik geloof in de bewuste keuze van mensen, een architect moet niet zoeken naar de gemene deler, hij moet zoeken naar uitersten. Sommige mensen vinden het gebouw spuuglelijk en anderen vinden het prachtig. Het is in ieder geval niet middelmatig en het zal trends overleven.'

Schuren en kathedralen

Dezelfde principes gelden ook voor het depot van het Nederlands Scheepvaartmuseum in Amsterdam. 'Wat de opdrachtgever vroeg, was niet meer dan een lege ruimte die goed verwarmd en gekoeld kon worden. Maar het is onze Nederlandse geschiedenis die daar in het donker trillingsvrij en stofvrij opgeslagen ligt. Zo'n opslagplaats kan en moet veel meer zijn dan alleen een schuur.' Het resultaat is een doos-in-doos constructie. 'De objecten zitten in een betonnen doos, waar ze door ongelooflijk veel machines op temperatuur en de juiste luchtvochtigheid worden gehouden. Die machines bevinden zich allemaal bovenop de doos. Daaromheen zit weer een heel gebouw van rood staal, met daaroverheen een soort regenjas van titanium. Die moet het gebouw tot in lengte van dagen beschermen.'

De hoogglanzende titaniummantel is nagenoeg geheel gesloten en verleent het depot een paradoxale uitstraling: luchtig en gewichtig tegelijk, eenduidig maar ook mysterieus. Een bijzonder keuze, die Liesbeth

Voor het project Rooie Donders in Almere ontwierp Liesbeth van der Pol flats die als graansilo's het landschap markeren en die een bijpassende industriële detaillering kregen.

'Als je creatief wilt zijn, moet je alles wat je als
 • waarheid aanneemt terzijde kunnen schuiven'

'Sommigen vinden het spuuglelijk, anderen prachtig. Het is in elk geval niet middelmatig'

graag verklaart. 'Titanium is een edelmetaal dat veel in de lucht- en ruimtevaart wordt gebruikt. Het is duurder dan ieder ander materiaal maar we konden dat verantwoorden omdat het helemaal geen onderhoud vergt. En het hoeft na twintig jaar niet vervangen te worden, dit blijft meer dan 300 jaar goed. Een ander voordeel is dat titanium het milieu totaal niet belast: het lekt niet, het roest niet, het krimpt niet en zet niet uit.' Overigens speelden niet alleen praktische redenen een rol, ook esthetische: 'Het is bloed- en bloedmooi, de kleur houdt het midden tussen warm goud en koel zilver. Het zonlicht straalt er prachtig op. De ideale combinatie van nut en emotie.' Overigens blijft dat plezier voorbehouden aan direct betrokkenen: 'Het depot staat half verscholen achter een oude muur, als voorbijganger kun je er niet bijkomen en dat hoeft ook niet. Een geheimzinnig ding. Bovendien is het heel snel gebouwd, wat de geheimzinnigheid vergroot: eerst was er niets en plotseling stond het er.'

En nu? 'Ik heb mijn sporen verdiend in de sociale woningbouw, maar in principe wil ik alles wel doen. Ik zou graag kathedralen willen bouwen. Helaas wordt daar niet veel naar gevraagd.' «